

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 Juni 1883, kl. 11 f. m.

Betänkande, angående vissa ännu oafgjorda frågor rörande bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Sedan Utskottet förehafvt till behandling dels de delar af Kongl. Maj:ts förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst jemte tillhörande instruktion för taxeringsmyndigheterna, som enligt 2:dra punkten af Utskottets Betänkande N:o 7, angående allmänna bevillningen, förklarats hvilande, dels ock de bestämmelser i berörda författningsförslag, som af båda eller endera af Kamrarna till Utskottet återförvisats, och hvaröfver Utskottet ej tillförene yttrat sig, får Utskottet häröfver afgifva utlåtande.

De delar af Kongl. Maj:ts förslag, öfver hvilka Utskottet hittills icke uttalat sig, utgöras af § 1, § 8 mom. 2 a, § 10 mom. 5, § 12 punkten a samt § 65 i förslaget till förordning äfvensom §§ 5 och 20 i förslaget till instruktion för taxeringsmyndigheterna.

Nämnda delar af Kongl. Maj:ts förslag till förordning äro af följande lydelse:

"§ 1.

För all inom riket belägen *fast egendom*, hvartill ock räknas *frälseränta*, skall, med de undantag, som i § 4 upptagas, bevillning utgöras med fem öre för hvarje fulla ett hundra kronor af fastighetens uppskattade värde.

§ 8.

Mom. 2. Till inkomst af *arbete* räknas:

a) den inkomst och förmån af jordbruksrörelse å egen eller annans mark, som förvärfvas medelst det i rörelsen nedlagda arbete och der-vid använda inventarier.

§ 10.

Mom. 5. Inkomst och förmån af jordbruksrörelse, hvarom i § 8 mom. 2 a) förmåles, skall upptagas till ett belopp, som motsvarar en för hundra af fastighetens taxeringsvärde.

§ 12.

Beskattningsort.

Skattskyldig taxeras för inkomst af kapital och arbete:

a) idkare af jordbruksrörelse; för inkomst deraf: der fastigheten är belägen.

§ 65.

Mom. 1. Till ersättning åt ordförandena i bevillningsberedningarne för deras arbete med sjelfva beredningen, till arvoden åt kronans ombud vid taxeringsnämnd i stad och för protokollsföringen samt andra anteckningar under pröfningsnämndens sammankomster, äfvensom till vedergällning för det i samband med taxeringsförrättningarne för öfrigt lemnade biträde af städernas tjenstemän eller andra personer, som icke ega att vid samma förrättningar beräkna rese- och traktamentsersättning, må hvarje pröfningsnämnd, med undantag af Stockholms stads, för hvilken nedanstående särskilda stadgande gäller, använda och fördela högst ett belopp, motsvarande tre procent af de första 100,000 kronor, hvartill länets hela bevillningssumma efter denna förordning för året uppgår, två procent af derpå följande 50,000 kronor och en procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 150,000 kronor; dock får, om än denna bevillningssumma sedermera skulle visa sig öfverstiga dess af pröfningsnämnden beräknade belopp, hvarken någon ytterligare kostnadsersättning eller vedergällning än den då beviljade för samma år utdelas, eller ett sådant öfverskott tagas i beräkning vid

bestämmande af enahanda ersättning och vedergällning under ett följande år; börande vid de särskilda ersättningarnes bestämmande afseende fästas på för uppdragets utförande erforderlig skicklighet, tid och arbete. Landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, eger icke att därför åtnjuta arfvode af bevillningen.

Mom. 2. Angående det för ofvan uppgifna ändamål af pröfningsnämnden anvisade belopp och dess fördelning bör till Kongl. Maj:ts befallningshafvande aflåtas särskildt utdrag af nämndens protokoll, hvar efter det beviljade beloppet i vanlig ordning utbetalas af länets landt-ränteri och med bifogande af sagda protokollsutdrag i kronoräkn-skaperna redovisas.

Mom. 3. Till bestridande af kostnaderna för blanketter till mantals- och taxeringslängder, till ersättning åt ordförandena i bevillningsberedningarne för deras arbete med sjelfva beredningen, till arfvoden åt kronans ombud och för protokollsföringen samt andra anteckningar under taxerings- och pröfningsnämndernas sammankomster äfvensom till vedergällning för det i samband med taxeringsförrättningarne för öfrigt lemnade biträde af personer, som icke ega att vid samma förrättningar beräkna traktamentsersättning, må af Stockholms stads pröfningsnämnd användas och disponeras ett belopp, som svarar emot högst två och en half procent af samma stads efter denna förordning utgående hela bevillningssumma för året; gällande jemväl för bemälda pröfningsnämnd det i mom. 1 af denna paragraf gjorda förbehåll för det fall, att bevillningssumman skulle komma att öfverstiga pröfningsnämndens beräkning. Om det af pröfningsnämnden sålunda beviljade belopp och detsammes fördelning skall underrättelse genom utdrag af nämndens protokoll meddelas Statskontoret, hvarifrån beloppet kommer att omedelbart utbetalas.

Mom. 4. Ersättning med 50 öre arket för den afskrift af mantals- och taxeringslängderna, hvilken det enligt § 49 mom. 3 åligger härads-skrifvaren att till kommunalstämmas ordförande aflemna, samt den i §§ 34 och 60 bestämda rese- och traktamentskostnadsersättning bör, efter anställd granskning af derå ingifna räkningar, utan sammanblandning med de i föregående tre moment omförmälda taxeringskostnader och arfvoden, med flera utgifter, utbetalas för länen af vederbörande landt-ränteri och för hufvudstaden omedelbart af Statskontoret.

Mom. 5. Statskontoret åligger att till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länen efter requisition utlemna nödigt antal exemplar af de i § 25 omförmälda författningar äfvensom blanketter till mantals- och taxeringslängder, jemte sammandrag, samt till pröfningsnämndernes

längder, för att genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes försorg vederbörande tillställas. För Stockholms stad ombesörjer öfverståhållare-embetet tryckning och tillhandahållande af blanketter till mantals- och taxeringslängder.»

Då, på sätt det vid Kongl. Maj:ts proposition fogade statsrådsprotokoll uttryckligen angifver, Kongl. Maj:t icke ifrågasatt, att de delar af författningsförslaget, som afse förändrade grunder för jordbruksfastighets beskattning, skulle af Riksdagen godkännas under annan förutsättning, än att Kongl. Maj:ts framställning om grundskatternas samt rustnings- och roteringsbesvärens afskrifning vunne Riksdagens bifall, torde numera, sedan i följd af Kamrarnes beslut frågan om en dylik afskrifning förfallit, någon förändring i hittills gällande bestämmelser om jordbruksfastighets beskattning icke böra ifrågakomma.

Utskottet hemställer därför

1:o

att § 1 i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»För all inom riket belägen *fast egendom*, hvar till ock räknas *frälseränta*, skall, med de undantag, som i § 4 upptagas, bevillning utgöras efter fastighetens uppskattade värde.

Denna bevillning utgår:

a) för *jordbruksfastighet* med tre öre för hvarje fulla etthundra kronor samt

för *all annan fastighet och frälseränta* med fem öre för hvarje fulla etthundra kronor af uppskattningsvärdet.»

På nyss anförda skäl och då särskild beskattning af inkomst af jordbruksrörelse under nuvarande förhållande ej heller torde böra ifrågasättas, hemställer Utskottet vidare

2:o

att de här ofvan under § 8 mom. 2 a, § 10 mom. 5 samt § 12 punkten a återgifna stadganden måtte ur författningsförslaget utgå.

Då med afseende på det ökade besvär, som i följd af bestämmelserna i förevarande förslag kommer att drabba bevillningsberedningarnes ordförande, någon förhöjning uti den till desse ordförande af bevillningsmedlen utgående ersättning torde böra medgifvas, samt, äfven med bibehållande af nu gällande grunder för bevillning af jordbruksfastighet, tillfälle till en dylik måttlig förhöjning beredes genom antagande af Kongl. Maj:ts i § 65 framställda förslag, har Utskottet icke tvekat tillstyrka bifall till nämnda §; hemställande Utskottet alltså

3:o

att § 65 i Kongl. Maj:ts förslag till förordning, angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, måtte af Riksdagen godkännas.

§§ 5 och 20 i Instruktionen för taxeringsmyndigheterna skulle, enligt Kongl. Maj:ts förslag, erhålla följande lydelse:

§ 5.

“För inkomst och förmån af jordbruksrörelse skall, med undantag af staten, hvar och en taxeras, som för egen räkning, vare sig å egen eller, såsom boställsinnehafvare, åbo, arrendator eller brukare, å annans egendom, idkar jordbruk.

§ 20.

Vid tillämning af § 11 mom. 1 i bevillningsförordningen, angående befrielse från eller lindring i bevillning för inkomst af kapital eller arbete, skola så väl den behållna afkomsten utaf skattskyldig tillhörande fast egendom som äfven hans inkomst ej mindre af jordbruks- och skogsrörelse än ock af sådan särskildt beskattad rörelse, som drifves i bolag eller idkas å annan ort än den, der den skattskyldige är mantalsskrifven, tagas i beräkning vid bestämmandet af hans sammanräknade årsinkomster, hvarvid i fråga om fast egendom iakttages, att inkomsten så väl af jordbruksfastighet som af annan fastighet beräknas till 5 procent af taxeringsvärdet. Om sålunda skattskyldig finnes i sin mantalsskrifningsort hafva t. ex. 450 kronors inkomst af kapital eller annat arbete än jordbruks- eller skogsrörelse samt tillika eger stadsfastighet, taxerad till 2,000 kronor och hvilken alltså bör upptagas till 100 kronors afkomst, så att hans sammanräknade årsinkomst uppgår till 550 kronor, får väl enligt föreskriften i det ifrågavarande momentet, jemfördt med hvad ofvan sagts, sådan skattskyldig tillgodonjuta full-

ständig eftergift af bevillning å förstnämnda 450 kronor; hvaremot, derest den skattskyldige har 1,100 kronors inkomst af annat arbete än jordbruks- eller skogsrörelse, 100 kronors inkomst af aktier och 100 kronors inkomst af jordbruksrörelse samt derjemte eger fastighet till ett taxeringsvärde af 10,000 kronor med 500 kronors deraf beräknad afkomst och således i sammanräknade årsinkomster ånjuter tillhopa 1,800 kronor, bevillning kommer att, utan medgifvande af något afdrag, honom påföras för hans först berörda inkomst af 1,100 kronor o. s. v.“

Med afseende å dessa bestämmelser vill Utskottet till en början, på förr anförda skäl, hemställa

4:o.

att det här ofvan under § 5 återgifna stadgande måtte ur förslaget till Instruktion för taxeringsmyndigheterna uteslutas.

I det under § 20 intagna stadgande har Utskottet endast vidtagit de förändringar, som påkallas af bifall till hvad Utskottet här ofvan under 1:a och 2:a punkterna hemställt, äfvensom deraf att inkomst af skogsrörelse enligt Riksdagens beslut ej kommer att särskildt beskattas.

Utskottet hemställer alltså,

5:o.

att ifrågavarande stadganden måtte erhålla följande lydelse:

“Vid tillämpning af § 11 mom. 1 i bevillningsförordningen, angående befrielse från eller lindring i bevillning för inkomst af kapital eller arbete, skola så väl den behållna afkomsten utaf skattskyldig tillhörande fast egendom som ock af sådan särskildt beskattad rörelse, som drifves i bolag eller idkas å annan ort än den, der den skattskyldige är mantalsskrifven, tagas i beräkning vid bestämmandet af hans sammanräknade årsinkomster, hvarvid i fråga om fast egendom iakttages, att inkomst af jordbruksfastighet beräknas till 3 procent och inkomst af annan fastighet till 5 procent af taxeringsvärdet. Om sålunda skattskyldig finnes i sin mantalsskrifningsort hafva t. ex.

450 kronors inkomst af kapital eller arbete samt tillika eger stadsfastighet, taxerad till 2,000 kronor och hvilken alltså bör upptagas till 100 kronors afkomst, så att hans sammanräknade årsinkomst uppgår till 550 kronor, får väl enligt föreskriften i det ifrågasvarande momentet, jämfördt med hvad ofvan sagts, sådan skattskyldig tillgodonjuta fullständig eftergift af bevillning å förstnämnda 450 kronor; hvaremot, derest den skattskyldige har 1,100 kronors inkomst af kapital eller arbete, 400 kronors inkomst af aktier samt derjemte eger jordbruksfastighet till ett taxeringsvärde af 10,000 kronor med 300 kronors deraf beräknad afkomst och således i sammanräknade årsinkomster åtnjuter tillhopa 1,800 kronor, bevillning kommer att, utan medgifvande af något afdrag, honom påföras för hans först berörda inkomst af 1,100 kronor o. s. v.“

Utskottet öfvergår härefter till de ännu oafgjorda delar af författningsförslaget, som af begge eller endera af Kamrarna till Utskottet återförvisats, dervid följande paragrafernas nummerordning.

§ 8 mom. 2 b.

Denna del af § 8 skulle enligt Kongl. Maj:ts förslag erhålla följande lydelse:

“Mom. 2. Till inkomst af *arbete* räknas:

b) inkomst genom skogsafverkning eller torftägt å egen eller annans mark för annat ändamål än husbehof eller genom försäljning af växande eller afverkad skog eller af torf;“

Enligt Utskottets i dess Betänkande N:o 7 afgifna förslag skulle deremot samma punkt lyda sålunda:

“b) Inkomst genom försäljning eller afverkning af skog eller genom torftägt å annans mark, äfvensom å egen mark, när sådan försäljning och afverkning eller torftägt eger rum till den utsträckning att egendomens värde derigenom minskas.“

I öfverensstämmelse med Riksdagens beslut att ur författningsförslaget utesluta senare delen af § 3 mom. 1, hemställer Utskottet,

6:o.

att så väl den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelsen af § 8 mom. 2 b) i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst som den af Utskottet föreslagna förändrade lydelsen af samma punkt må ur författningsförslaget uteslutas.

§ 10 mom. 2 a.

Kongl. Maj:t hade för denna punkt föreslagit följande lydelse:

“Inkomst af kapital och annan inkomst af arbete än lön, pension eller inkomst och förmån af jordsbruksrörelse, upptages med det belopp, hvartill inkomsten under nästföregående året uppgått, med iakttagande likväl, *dels* att inkomsten första året den åtnjutes, äfvensom då den icke åtnjutes för hela föregående året, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma, enligt de upplysningar, taxeringsmännen kunnat förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, *dels ock* att, då inkomsten under det löpande året upphör, densamma upptages med det belopp, som, med det nästföregående årets inkomst till beräkningsgrund, motsvarar den tidrymd af det löpande året, för hvilken inkomsten åtnjutes.“

Utskottet hade häruti vidtagit den förändring, att orden “eller inkomst och förmån af jordbruksrörelse“ uteslutits, samt ordet “eller“ inskjutits emellan orden “lön“ och “pension“.

Båda Kamrarne återremitterade emellertid punkten, emedan uteslutandet af orden “eller inkomst och förmån af jordbruksrörelse“ befärades kunna föranleda en oriktig tillämpning i fråga om dylik rörelses taxering.

Då emellertid Utskottet nu hemställt, att särskild beskattning af jordbruksrörelse icke måtte ifrågakomma, föreslår Utskottet,

7:o.

att Riksdagen måtte godkänna Utskottets förut framlagda förslag till förändrad lydelse af förevarande punkt.

§ 11 mom. 1.

I öfverenstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hade Utskottet i sitt Betänkande N:o 7 hemställt, att sista stycket af ifrågavarande moment, som angifver, i hvilka fall befrielse från eller lindring i den enligt författningsförslaget eljest utgående bevillning af kapital eller arbete må ega rum, måtte erhålla följande lydelse:

“För sådan inkomst, som omförmäles i § 8 mom. 2 a) och b); för inkomst, som beskattas inom annan kommun än den, der den skattskyldige är mantalsskrifven, samt för bolags inkomst får hvarken befrielse från eller lindring i bevillningen enligt detta moment åtnjutas.”

Denna hemställan bifölls af Första Kammaren, hvaremot Andra Kammaren för sin del återförvisade berörda del af § 11 till Utskottet.

Derest Riksdagen bifaller Utskottets här ofvan under 2:a och 6:te punkterna gjorda hemställan, att utesluta § 8 mom. 2 a) och b) ur författningsförslaget, torde emellertid Första Kammarens beslut att godkänna ifrågavarande stadgande böra anses hafva förfallit, för så vidt det afsett samma stadgandes förra del, som i sådant fall uppenbarligen jemväl bör utgå, och hemställer Utskottet på grund häraf;

8:o.

att ifrågavarande stadgande måtte erhålla följande lydelse:

För inkomst, som beskattas inom annan kommun än den, der den skattskyldige är mantalsskrifven, samt för bolags inkomst får hvarken befrielse från eller lindring i bevillningen enligt detta moment åtnjutas.

§ 12 b.

Kongl. Maj:t har bland annat föreslagit, att under § 12 måtte införas ett så lydande stadgande:

“Skattskyldig taxeras för inkomst af kapital och arbete:

b) idkare af skogsrörelse, hvartill ock räknas innehafvare af genom köp förvärfvad rätt till afverkning af skog å annans mark; för inkomst deraf: der skogen är belägen;“

Utskottet åter hade i sitt förr omförmälda betänkande hemställt, att ifrågavarande punkt måtte erhålla följande lydelse:

“b) idkare af skogsrörelse eller torftägt, hvartill ock räknas innehafvare af genom köp förvärfvad rätt till afverkning af skog eller till torftägt å annans mark; för inkomst deraf: der skogen eller torfmossen är belägen.“

Vid behandlingen inom Kamrarne blef det sålunda föreslagna stadgandet af båda Kamrarne återförvisadt till Utskottet.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet här ofvan hemställt rörande § 8 mom. 2 b hemställer Utskottet,

9:o.

att så väl den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelsen af § 12 punkten b) i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst som den af Utskottet föreslagna förändrade lydelsen af samma punkt må ur författningsförslaget uteslutas.

§ 18.

I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit hade Utskottet hemställt, att denna paragraf måtte erhålla följande lydelse:

“Hvar och en annan enligt denna förordning skattskyldig, än som i § 16 mom. 1 omförmälda verk eller bolag, vare ock vid äfventyr, de i § 19 mom. 4 stadgas, skyldig att uppå anfordran af bevillningsberedningens ordförande inom åtta dagar derefter till honom lemna uppgift å det belopp, hvartill hans inkomst af kapital eller annat arbete än jordbruksrörelse det nästföregående året uppgått.“

Under diskussionen inom Kamrarne anmärktes till en början ett i paragrafen förekommande skriffel, hvarjemte vidare yrkades, dels att uttrycklig bestämmelse skulle i paragrafen införas derom, att sådan uppmaning som här afses skulle *bevisligen* delgifvas den skattskyldige, och dels att föreskrifter skulle lemnas om sättet för dylik uppmanings delgifvande. I det senare afseendet framställdes tvenne olika förslag, åsyftande, det ena att bereda bevillningsberedningens ordförande rätt att för delgifningen anlita kronobetjeningen, och det andra att tillägga postqvitto vitsord såsom bevismedel, då vare sig bevillningsberedningens ordförande genom bref delgifvit uppmaning eller den skattskyldige till ordföranden på samma väg insändt uppgift.

Ehuru det torde vara uppenbart, att delgifning af en sådan upp-

maning, som här afses, skall vara bevislig för att kunna medföra någon laglig verkan, vill Utskottet icke motsätta sig införandet af en uttrycklig bestämmelse härom. Att deremot meddela några särskilda stadganden om sättet för delgifningens verkställande finner Utskottet mindre lämpligt. Dels torde i de flesta fall bevillningsberedningens ordförande icke komma att röna någon svårighet att utan formlig delgifning erhålla vare sig fordrad uppgift eller den skattskyldiges erkännande att han mottagit uppmaningen, och dels bör enligt Utskottets förmenande stor varsamhet iakttagas för att icke från början göra hela institutionen förhatlig, hvilket lätteligen kunde inträffa, om uppgiftens affordrande öfverlemnades åt kronobetjeningen. Att åter tilldela postqvitto sådant vitsord, som föreslagits, kunde enligt Utskottets förmenande understundom medföra stor olägenhet för den skattskyldige, såsom t. ex. då denne i följd af frånvaro från hemmet icke erhöle brevet med uppmaningen i tillräckligt god tid för att hinna besvara det samma före den bestämda tidens utgång. Utskottet anser därför, att man helst bör dröja med tillgripandet af sådana medel som de föreslagna, till dess erfarenheten visat deras behöflighet.

Med anledning af hvad sålunda anförts, och då något undantag för inkomst af jordbruksrörelse i enlighet med Utskottets förr gjorda hemställan icke torde erfordras, hemställer Utskottet,

10:o.

att ifrågavarande paragraf måtte erhålla följande förändrade lydelse: "Hvar och en annan enligt denna förordning skattskyldig, än de i § 16 mom. 1 omförmälda verk eller bolag, vare ock vid äfventyr, som i § 19 mom. 4 stadgas, skyldig att inom åtta dagar efter derom från bevillningsberedningens ordförande *bevisligen* emottagen uppmaning till honom lemna uppgift å det belopp, hvartill hans inkomst af kapital eller arbete det nästföregående året uppgått."

§ 21.

I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit hade Utskottet hemställt, att ifrågavarande paragraf måtte erhålla följande lydelse:

"En hvar skattskyldig, som icke enligt denna förordning är pliktig att aflemna uppgift för taxeringen, vare obetaget att meddela upp-

lysning om sina inkomsters och tillgångars verkliga belopp samt der- vid likaledes uppgifva de afdrag, som han vid inkomstens beräkning anser sig berättigad att på grund af § 10 mom. 4 tillgodonjuta. Så- lunda frivilligt meddelad uppgift, hvars offentliggörande den skattskyldige förklarar sig icke medgifva, må endast inför beredningen och, med den skattskyldiges samtycke, inför taxerings- eller pröfnings- nämnden företes, men icke utan hans samtycke i nämndens protokoll intagas; skolande, sedan frågan om samme skattskyldigs taxering blif- vit afgjord, sådan uppgift till honom återställas eller bevisligen förstör- ras af den, som densamma emottagit.“

Denna hemställan har Första Kammaren bifallit, hvaremot Andra Kammaren godkänt förslaget med den förändring, att efter de i senare punkten förekommande begynnelseorden: “Sålunda frivilligt meddelad“ inskjutits orden: “så ock enligt § 18 infortrad.“

Då denna fråga, såsom icke varande af bevillnings natur, ej kan göras till föremål för gemensam omröstning, samt det förbud mot offent- liggörande af sådana upplysningar, som enligt § 21 af skattskyldig frivilligt meddelas, med fog synes kunna utsträckas äfven till sådana uppgifter, som enligt § 18 affordras den skattskyldige, hemställer Ut- skottet till Första Kammaren

11:o.

att Kammaren ville, med frånträdande af sitt förra beslut, instämma i det beslut, Andra Kammaren i ämnet fattat.

§ 26.

I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit hade Ut- skottet hemställt, att ifrågavarande paragraf måtte erhålla följande lydelse:

“De inom hvarje beredningsdistrikt för taxeringen aflemnade upp- gifter skola samlas, ordnas, numreras och granskas af bevillningsbered- ningens ordförande, hvilken, der föreskrifven uppgift eller annan för taxeringen behöflig upplysning saknas, bör, jemlikt §§ 17 och 18, den- samma från vederbörande infortra eller, jemlikt § 19 mom 2 och 3, om förhållandet göra anmälan hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande.

Har sådan uppgift, som i § 18 omförmäles, blifvit skattskyldig affordrad men ej af honom behörigen aflemnad, åligger det berednin- gens ordförande att derom göra anteckning i mantals- och taxerings- längden.

Uppgifternas nummer likasom uppgifna salu-, hypoteks- och brandförsäkringsvärden å fastigheter skola af ordföranden på behöriga ställen i mantals- och taxeringslängden antecknas.“

Båda Kamrarna hafva emellertid återremitterat paragrafen till Utskottet, enligt hvad af den förda diskussionen framgår, dels med anledning af den derstädes förekommande hänvisning till § 18, som jemväl blifvit återremitterad, dels ock med hänsyn till det i paragrafen förekommande uttrycket “mantals- och taxeringslängden“.

Sedan Utskottet nu afgifvit förnyadt förslag till lydelse af § 18, samt då uttrycket “mantals- och taxeringslängden“ jemväl förekommer i de delar af författningsförslaget, som redan blifvit af Riksdagen godkända, hemställer Utskottet,

12:o

att ifrågavarande paragraf måtte i oförändradt skick af Riksdagen godkännas.

§ 59 mom. 1.

Med afseende å detta moment hade Utskottet tillstyrkt antagandet af Kongl. Maj:ts förslag, enligt hvilket momentet skulle erhålla följande lydelse:

“*Mom. 1.* Alla pröfningsnämndens beslut skola upptagas i nämndens protokoll, der jemväl anteckning skall ske, huruvida klagande skattskyldig, hvilken enligt § 18 taxeringsuppgift affordrats, densamma behörigen aflemnad. Fastighets- eller inkomsttaxering, som till följd af pröfningsnämndens beslut tillkommit eller blifvit fastställd annorlunda än taxeringsnämnden bestämt, skall upptagas i särskild längd, deruti de protokollsparagrafer, som innehålla dylika beslut, böra angifvas. Kronombudet åligger att med sin underskrift å så väl mantals- och taxeringslängden som nyssnämnda särskilda längd vitsorda deruti, enligt pröfningsnämndens beslut, införda förändringar eller gjorda tillägg. Den, som fört pröfningsnämndens protokoll, åligger att i Stockholm före November månads utgång till öfverståhållarembetet och i länen före Oktober månads utgång till vederbörande magistrater eller kommunalstämmors ordförande, vid bot af fem kronor för hvarje dag, hvarmed den sålunda bestämda tiden öfverskrides, aflemba för hvarje församling i stad och hvarje kommun på landet utskrifna utdrag af nämnda protokoll, utvisande alla af pröfningsnämnden beslutade förändringar uti och tillägg till de af taxeringsnämnderna vid-

tagna taxeringsåtgärder. Dessa protokollsutdrag, hvilka jemväl skola innehålla underrättelse om hvad den, som med pröfningsnämndens beslut icke åtnöjes, har att iakttaga, skola hållas de skattskyldige till handa under viss tid af minst fjorton dagar, hvarom kungörelse bör på vanligt sätt ofördröjligen utfärdas; börande, utom hvad Stockholm angår, i denna kungörelse upptagas namn och hemvist för de skattskyldige, i afseende å hvilkas taxering pröfningsnämnden vidtagit ändring.

I Stockholm skall utdrag af pröfningsnämndens protokoll, i hvad det innehåller beslut om ny taxering eller förhöjning i den af taxeringsnämnden verkställda taxering, senast den 15 December vederbörande skattskyldig tillställas.“

Förevarande moment återförvisades af Första Kammaren i sammanhang med återremiss af § 49 och återstående delen af § 59 för att ernå en förändring i båda paragraferna. Andra Kammaren, som godkände § 49, återremitterade af § 59 endast första momentet, hufvudsakligen af den anledning, att i momentet förekommer en hänvisning till § 18.

Då emellertid § 49 samt mom. 2 af § 59 numera blifvit jemväl af Första Kammaren godkända, hemställer Utskottet,

13:o

att Riksdagen måtte godkänna förevarande moment i oförändradt skick.

Kongl. Maj:t har föreslagit, att §§ 1, 2, 3 i Instruktionen för taxeringsmyndigheterna måtte erhålla följande lydelse:

“§ 1.

Värdet af *fast egendom* föreslås och bestämmes med ledning af:
1:o) den för sådan, under loppet af nästföregångna tre år, försäld egendom senast betingade *köpeskillning*, såvida icke derunder inbegripits godtgörelse för inventarier eller växande gröda, eller köpet afslutats mellan nära anhöriga, eller vid försäljning förbehåll gjorts om så kallade undantagsförmåner, eller dervid förekommit andra särskilda omständigheter, som skäligen anses hafva inverkat på köpeskillningens bestämmande utöfver eller under egendomens verkliga värde; börande vid bestämmande af detta värde afseende icke fästas å beskaffenheten af sådana byggnader, som på egendomens afkastning icke hafva något

egentligt inflytande, eller å värdet af skog eller torfmosse utöfver hvad för husbehofvet erfordras, likasom värdet af kreatur, redskap och andra inventarier eller förlag vid jordbruksfastighet icke heller må vid fastighetsvärdets bestämmande tagas i beräkning;

2:o årliga *hyres-* eller *arrendesumman* för uthyrd eller bortarrenderad egendom, såvida icke särskilda förmåner eller åligganden blifvit derunder inbegripna — såsom rättighet till inventariers begagnande, arbetsbiträde från annan egendom och skogsfång utöfver husbehof, m. m., eller skyldighet att uppodla, reparera och uppföra byggnader eller utföra andra arbeten å den arrenderade egendomen samt inom kort tid densamma afträda — eller så vida icke, efter hvad vid jemförelse mellan denna och närbelägna egendomar af lika storlek och beskaffenhet sig visar, hyres- eller arrendebeloppet blifvit bestämdt med afseende å slägt- eller andra kända förhållanden mellan egaren och hyresmannen eller arrendatorn;

3:o egendomens vid verkställd *värdering* för erhållande af lån från *hypoteksinrättning* antagna värde, så vida sådan värdering skett under nästföregångna tre år och det egendomen dervid åsatta värde sedermera icke blifvit i väsentlig mån förändradt;

4:o *brandförsäkringsvärdet* å de i stad och på dess område eller i köping och dermed jemförlig ort befintliga egendomar åbyggnad samt å bruks-, qvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra der uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binärningar tillhörande rörelse, samt å sådan åbyggnad på särskilda lustställen och dermed jemförliga mindre lägenheter, som utgör dessas egentliga värde; så vida icke brandförsäkringsvärdet skulle understiga det belopp, som på grund af andra omständigheter kan anses motsvara de brandförsäkrade husens och byggnadernas verkliga värde;

5:o jordbruksegendom tillhörande *areal* i åker, äng, skogs- eller betesmark, växande skog och torfmosse, i den mån de anses erforderliga till husbehof jemte särskilda förmåner, såsom vattenfall, lastageplats, fiske, som ej är i jordebok särskildt upptaget, m. m., äfvensom *utsäde* och *kreatursbesättning* vid egendomen;

6:o *läget* och *arealen* af hvar och en i stad, köping eller dermed jemförlig ort belägen egendom med dertill hörande särskilda förmåner.

Då fast egendom, som under sistförflutna tre år blifvit såld eller undergått ofvan omförmälda värdering, uppskattas *lägre* än den senast betingade köpeskillingen eller den godkända värderingssumman, så ock då nedsättning göres i det senast fastställda taxeringsvärdet, böra de särskilda skäl, hvilka dertill föranledt, i taxeringshandlingarne eller

nämndens protokoll antecknas. Åbyggnader å stadsegendom samt öfriga i 4:de punkten här ofvan uppräknade hus och byggnader få ej, utan på enahanda sätt tillkännagifven särskild anledning, upptagas till lägre värde än det, för hvilket samma byggnader äro hos allmän brandförsäkringsinrättning emot brandskada försäkrade, ej heller till lägre värde än det, som motsvarar den behållna hyresafkastningen, kapitaliserad efter 5 procent.

I de fall, då uti fast egendoms uppskattningsvärde ingå både *jordbruksfastighet* och sådana byggnader eller inrättningar, hvilka *icke* begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse, skall hela det uppskattade fastighetsvärdet fördelas, så att *särskildt* utsättes värdet af sjelfva jordbruksfastigheten med de egendomen tillhörande, för jordbruket och dess ändamål afsedda bostads- och andra byggnader, samt *särskildt* värdet af alla öfriga byggnader och inrättningar, för hvilka bevillning anses böra utgöras.

§ 2.

Vid de fall, då förevarande taxering af fast egendom icke kan grunda sig på köpeskilling, hyra eller arrende, hypoteksvärdering eller brandförsäkring, bör, på det en jemlik och rättvis taxering samt författningsenlig beskattning må tillvägbringas, egendomens värde upptagas till ett belopp, som, med hänsigt till densammas storlek, beskaffenhet, förmåner, läge och afsättningstillfälle samt öfriga kända eller upplysta förhållanden, motsvarar uppskattningsvärdet å andra i närheten belägna, jemförliga egendomar, derå ofvan uppgifna taxeringsgrunder kunnat tillämpas; åliggande det för öfrigt vederbörande taxeringsmän att, enligt deras på förut egande kännedom eller under taxeringsförrättningen vunna upplysningar grundade öfvertygelse, uppskatta hvarje egendom till dess *verkliga* värde.

§ 3.

Då fast egendoms värde beräknas efter dess afkastning, bör behörigt afseende fästas å de grundskatter samt öfriga utskylder, som utom allmänna bevillningen skola af samma egendom utgöras, så att värdet å en med dylika skattebidrag jemförelsevis högre belastad egendom skäligen minskas i förhållande till det värde, som åsättes en af skatter och andra utskylder mindre betungad, fastän till storlek och beskaffenhet för öfrigt dermed jemförlig egendom. Då frälseränta förenats med eganderätten till den jord, hvaraf sådan ränta dittills utgått, skall,

vid bestämmande af fastighetens värde, detsamma ökas med ett belopp, motsvarande räntans kapitalvärde.“

Utskottet åter hade sammanfört motsvarande stadganden under en § samt föreslagit, att § 1 af instruktionen måtte erhålla följande lydelse:

“§ 1.

Värdet af fast egendom föreslås och bestämmas med ledning af:

1:o) jordbruksegendom tillhörande areal i åker, äng, skogs- eller betesmark, växande skog och torfmosse, som ej blifvit till afverkning eller torftägt åt annan öfverlåten, jemte särskilda förmåner, såsom vattenfall, lastageplats, fiske, som ej är i jordebok särskildt upptaget, m. m., äfvensom utsäde och kreatursbesättning vid egendomen, börande härvid jemväl behörigt afseende fästas vid egendomens läge och jordens beskaffenhet samt beloppet af de grundskatter och öfriga allmänna utskyl-der, med undantag af bevillningen, hvarmed egendomen är belastad, skolandet då frälseränta förenats med eganderätten till den jord, hvaraf sådan ränta dittills utgått, vid bestämmandet af fastighetens värde detsamma ökas med ett belopp motsvarande räntans kapitalvärde, beräknadt efter 5 procent;

2:o) egendomens vid verkställd värdering för erhållande af lån från hypoteksinrättning antagna värde, så vida sådan värdering skett under nästföregångna tre år och det egendomen dervid åsatta värdet sedermera icke blifvit i väsentlig mån förändradt;

3:o) den för sådan, under loppet af nästföregångna tre år, försäld egendom senast betingade köpeskillning, så vida icke derunder inbegripits godtgörelse för inventarier eller växande gröda, eller köpet afslutats mellan nära anhöriga, eller vid försäljningen förbehåll gjorts om så kallade undantagsförmåner, eller dervid förekommit andra särskilda omständigheter, som skäligen anses hafva inverkat på köpeskillningens bestämmande utöfver eller under egendomens verkliga värde, börande vid bestämmande af detta värde afseende icke fästas å beskaffenheten af sådana byggnader, som på egendomens afkastning icke hafva något egentligt inflytande, likasom värdet af kreatur, redskap och andra inventarier, eller förlag vid jordbruksfastighet icke heller må vid fastighetsvärdets bestämmande tagas i beräkning;

4:o) årliga hyres- eller arrendesumman för uthyrd eller bortarrenderad egendom, så vida icke särskilda förmåner eller åligganden blifvit derunder inbegripna, såsom rättighet till inventariers begagnande, arbets-

biträde från annan egendom och skogsfång utöfver husbehof m. m., eller skyldighet att uppodla, reparera och uppföra byggnader eller utföra andra arbeten å den arrenderade egendomen samt inom kort tid densamma afträda, eller så vida icke, efter hvad vid jemförelse mellan denna och närbelägna egendomar af lika storlek och beskaffenhet sig visar, hyres- eller arrendebeloppet blifvit bestämdt med afseende å slägt- eller andra kända förhållanden mellan egaren och hyresmannen eller arrendatorn;

5:o) brandförsäkringsvärdet å de i stad och på dess område eller i köping och dermed jemförlig ort befintliga egendomsars åbyggnad samt å bruks-, qvarn- och fabriksbyggnader på landet äfvensom å andra der uppförda hus och byggnader, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binärningar tillhörande rörelse, samt å sådan åbyggnad på särskilda lustställen och dermed jemförliga mindre lägenheter, som utgör dessas egentliga värde, så vida icke brandförsäkringsvärdet skulle understiga det belopp, som på grund af andra omständigheter kan anses motsvara de brandförsäkrade husens och byggnadernas verkliga värde;

6:o) läget och arealen af hvar och en i stad, köping eller dermed jemförlig ort belägen egendom med dertill hörande särskilda förhöllanden;

7:o) Då taxering af fast egendom ej kan verkställas enligt här ofvan upptagna grunder, bör egendomens värde upptagas till ett belopp, som motsvarar uppskattningsvärdet å andra i närheten belägna jemförliga egendomar, på hvilka dessa grunder kunnat tillämpas; åliggande det vederbörande taxeringsmän att vid taxeringen tillämpa den eller de af här ofvan angifna taxeringsgrunder, som anses bäst leda till egendomens uppskattning till sitt verkliga värde.

Då fast egendom, som under sistförflutna tre år blifvit såld eller undergått ofvan omförmälda värdering, uppskattas högre eller lägre än den senast betingade köpeskillingen eller den godkända värderingssumman, så ock då förändring göres i det senast fastställda taxeringsvärdet, böra de särskilda skäl, hvilka dertill föranledt, i taxeringshandlingarne eller nämndens protokoll antecknas. Åbyggnader å stads-egendom samt öfriga i 5:te punkten här ofvan uppräknade hus och byggnader få ej, utan på enahanda sätt tillkännagifven särskild anledning, upptagas till lägre värde än det, för hvilket samma byggnader äro hos allmän brandförsäkringsinrättning emot brandskada försäkrade, ej heller till lägre värde än det som motsvarar den behållna hyresafkastningen, kapitaliserad efter 5 procent.

I de fall, då uti fast egendoms uppskattningsvärde ingå både jordbruksfastighet och sådana byggnader eller inrättningar, hvilka icke begagnas för jordbruket och dess binäringar tillhörande rörelse, skall hela det uppskattade fastighetsvärdet fördelas, så att särskildt utsättes värdet af sjelfva jordbruksfastigheten med de egendomen tillhörande, för jordbruket och dess ändamål afsedda bostads- och andra byggnader, samt särskildt värdet af alla öfriga byggnader och inrättningar, för hvilka bevilning anses böra utgöras.“

I ofvanberörda stadgande, som blifvit af båda Kamrarne till Utskottet återförvisadt, vill Utskottet på förr angifna skäl nu föreslå den förändring, att de i första punkten förekommande orden “växande skog och torfmosse, som ej blifvit till afverkning eller torftägt åt annan öfverlåten“ uteslutas samt ordet “torfmosse“ inskjutes emellan orden “vattenfall“ och “lastageplats“ äfvensom orden “egendomens läge, och jordens beskaffenhet“ utbytas mot orden “egendomens läge, jordens och skogens beskaffenhet“.

Utskottet hemställer alltså,

14:o.

att § 1 i Instruksen för taxeringsmyndigheterna måtte erhålla följande lydelse:

“Värdet af fast egendom föreslås och bestämes med ledning af:

1:o) jordbruksegendom tillhörande areal i åker, äng, skogs- eller betesmark, jemte särskilda förmåner såsom vattenfall, torfmosse, lastageplats, fiske, som ej är i jordebok särskildt upptaget, m. m. äfvensom utsäde och kreatursbesättning vid egendomen; börande härvid jemväl behörigt afseende fästas vid egendomens läge, jordens och skogens beskaffenhet samt beloppet af de grundskatter etc. (lika med Utskottets förr afgifna förslag.)

Utskottet hade vidare hemställt, att § 2 i Instruksen, motsvarande § 4 i Kongl. Maj:ts förslag, måtte erhålla följande lydelse:

“Allmän uppskattning af fast egendom enligt de i bevillningsförordningen och denna instruktion föreskrifna grunder skall första gången verkställas år 1884 och sedermera hvart tredje år, från nämnda år räknadt.

Har under tiden mellan tvenne på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar brandförsäkringsvärdet å byggnader i stad och på dess område, eller å öfriga i § 1 mom. 5 af denna instruktion uppräknade hus och byggnader blifvit ökadt eller minskadt, eller fast egendoms värde antingen genom ny- eller tillbyggnader, nya fabriksanläggningar eller andra inrättningar blifvit i betydligare mån förhöjdt eller genom inträffad eldsvåda, vattenflöde eller af annan dylik anledning märkligen förminskats i förhållande till dess uppskattade värde; då bör detta värde jemkas efter de förändringar, egendomen undergått.

Det taxeringsvärde, som blifvit fast egendom åsatt under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar, bör vid först derefter inträffande sådan taxering å nyo pröfvas.

Uppgår fast egendoms värde icke till 100 kronor, skall värdet införas endast i den för anteckningar afsedda kolumn i taxeringslängden.“

Detta Utskottets förslag, som endast derutinnan skiljer sig från hvad Kongl. Maj:t föreslagit, att orden “§ 1 mom. 4“ blifvit utbytta mot “§ 1 mom. 5“, har af Andra Kammaren återförvisats till Utskottet. Då emellertid Första Kammaren för sin del godkänt Utskottets förslag, hemställer Utskottet till Andra Kammaren,

15:o.

att Kammaren ville fatta beslut angående lydelsen af ifrågavarande §.

Utskottet hade föreslagit, att § 3 måtte fördelas i två moment, af hvilka det första skulle motsvara § 5 i Kongl. Maj:ts förslag, det andra åter erhålla följande lydelse:

“För inkomst af skogsrörelse eller torftägt skall med undantag af staten en hvar taxeras, som å annans mark afverkar eller försäljer skog eller tager torf; äfvensom den, som från egen mark afverkar eller försäljer skog eller tager torf i sådan utsträckning, att egendomens fastighetsvärde derigenom minskas.“

Sistnämnda stadgande har af båda Kamrarna återförvisats i sammanhang med återremissen af § 8 mom. 2 b).

På förr angifna skäl hemställer Utskottet,

16:o.

att ifrågavarande stadgande må ur författningsförslaget uteslutas.

I sista punkten af Betänkandet N:o 7 hade Utskottet för Riksdagen anmält, att då frågan om fastställande af formulär för mantals- och taxeringslängd m. m., såsom varande af helt och hållet administrativ natur, icke utgjorde föremål för Riksdagens pröfning, Utskottet icke ansett sig böra fälla något omdöme om ändamålsenligheten af de dylika formulär, som funnes författningsförslaget bifogade.

Denna anmälan har Första Kammaren utan anmärkning lagt till handlingarne, hvaremot Andra Kammaren återförvisat punkten till Utskottet med föranledande af åtskilliga inom Kammaren framställda betänkligheter mot berörda formulärs ändamålsenlighet. Då emellertid Utskottets åsigt blifvit af Första Kammaren godkänd samt detta ärende, såsom ej varande af bevillnings natur, icke kan göras till föremål för gemensam omröstning, torde frågan härom böra anses hafva förfallit; hvilket Utskottet får

17:o.

för Riksdagen anmäla.

Då Riksdagens beslut angående så väl de här ofvan behandlade frågor som beträffande de delar af författningsförslaget, som nyligen varit föremål för gemensam omröstning, kunna påkalla ändringar i den nummerföljd, hvaruti förslagets paragrafer nu äro uppställda m. m., men det icke är Utskottet möjligt att på förhand framställa förslag härom, hemställer Utskottet slutligen,

18:o.

att Riksdagen måtte bemyndiga Utskottet att, sedan förslaget till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst jemte tillhörande instruktion för taxeringsmyndigheterna blifvit af Riksdagen behandladt, vidtaga de ändringar i paragrafernas och momentens nummerföljd samt de särskilda punkternas bokstafsföljd äfvensom öfriga dylika mindre redaktionsförändringar, som af Riksdagens beslut kunna påkallas.

Stockholm den 7 Juni 1883.

På Utskottets vägnar:

A. G:SON BENNICH.